

PRF

Mies.
110.0
do
z p.
125.000 Mkp. w państwach 180.000 Mkp.

CENA NUMERU

4000 Mkp.

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

Prace
S. Biblioteka Jagiellońska

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczajny za
tekstem 1500 Mk. Nada-
słane 4000 Mk. Nekro-
logja 3500 Mk. Na pier-
wszej kolumnie, 7000 Mk.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar“ 6000 Mk.
Po kron. i kon. 5500 Mk.
Dział ekonom. 6000 Mk.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 600 Mk. Paski
na kolumn. tekstów po
5000 Mk. Ogłosz. zagran.
o 50% drożej. Ogłosz.
zamięsc. o 25% drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich 1. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów. —
Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Winnych pociągnąć do odpowiedzialności.

Kto spowodował strajk pracowników gminnych we Lwowie?

Jedno z pism wychodzących we Lwowie wskazało w jednym z ostatnich numerów jako sprawcę generalnego strajku pracowników gminnych na jednego z liderów ósemki, wiceprezenta miasta Stahla, który — wedle twierdzenia tego pisma — „natychmiast po skutkach swego niefortunnego kroku uciekł do Warszawy“.

I faktycznie p. Stahl w myśl zasady ósemki „im gorzej teraz, tem będzie lepiej później“ z całą fatalistyczną bezmyślnością, na żądanie kierowników: miejskiego opału, rzeźni, zakładu gazowego i zakładu czyszczenia miasta spowodował strajk, w chwili kiedy zarząd miasta zupełnie nie był nań przygotowany i przeto wydał i mieszkańców i finanse miejskie na los przypadku.

Bezradności, jaką widzimy w Prezydjum miasta, przeciwstawiły się, wysiłki dyrekcji elektrowni, zakładu gazowego i wodociągów zapewniające ludności miasta światło i wodę. Natomiast Zarząd miasta, dysponujący obfitą ilością powozów i samochodów służących tylko do wozenia różnych dygnitarzy miejskich i ich rodzin a także niektórych radnych, prezydentów i urzędników na libacje po folwarkach miejskich nie nie zrobił, by ułatwić bodaj przyjezdnym koleją żelazną dostanie się z dworca kolejowego do miasta i z miasta do dworca. Własna wygodą przede wszystkim.

A bardzo dowcipne jest to prezydjum miasta.

Ponieważ rada miejska składa się z 150 radnych, podzielonych między 10 czy 11 klubów politycznych, przeto we wszystkich takich krytycznych wypadkach, w których na publicznych jawnych posiedzeniach rady mogłyby się spotkać z krytyką i aby uchylić się od odpowiedzialności, stworzyli sobie z przewodniczących klubów osobny „bajrat“, który na osobnych wspólnych posiedzeniach a probuje wszystkie niepowodzenia polityki miejskiej, uprawianej przez prezydjum i tym sposobem zamyka usta członkom klubów, gdyż ci muszą się solidaryzować z postanowieniami swych prezesów.

Tym sposobem miastem rządzi prezydjum z klikunastoma prezesami klubów, a reszta radnych „ojcami miasta“ się mianująca, używana jest tylko do podnoszenia rąk i kiwania potakującego głowami na posiedzeniach rady. I rzeczywiście na posiedzeniach rady w żadnych ważniejszych sprawach dyskusji się nie prowadzi natomiast pozwala się poszczególnym radnym wygadać się w sprawach drobniagowych, nie mających wpływu na ogół ekonomicznej polityki miasta.

I obecnie, by zaknehlować usta ogółowi radnych podczas tak ważnego zdarzenia jak generalny strajk, którego skutki odczuwa całe mia-

sto, prezydjum nie zwołuje posiedzenia rady, lecz z całym powyższym „bajratem“ wyjechało do Jaworzna na walne zgromadzenie.

Bajrat ten z prezydjum delegował siebie na miliardowe transakcje akcjami jaworzniańskimi, bo co ich tam miasto, elektryka, woda obchodzi. Tam będzie można czegoś dokonać, a mandat do tego fraszka.

Na najbliższym posiedzeniu rady olśniana radnych cyframi rzekomo zwiększonego majątku miejskiego i zakneblują usta chcące a nieśmiejące pytać: dlaczego, mimo że mamy miliardowej wartości kopalnię węgla, mieszkańcy taniego węgla nie mają? Nie odważą się też zapytać ile tych milionowej wartości akcji im przydzielono? A przedewszystkiem nie odważą się zapytać, czy też samozwańcza kosztowna delegacja nie jest „szweiggeldem“ za bezmyślne wywołanie straj-

ku przez prezydjum miasta. Kaganiec na klubach w każdym razie dowcipnie nałożony.

Strajk został wywołany zasuspendowaniem prezesa Związku funkcyjaryuszy gminnych, organizacji uznanej przez zarząd miasta. Zawieszenie to nie oparte na żadnym obowiązującym tych funkcyjaryuszów przepisie, nie poprzedzone nawet przeprowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym a zatem lekkomyślnie musiało wstrząsnąć całym organizmem miasta. To każdy rozumny a takim powinien być prezydent miasta przewidzieć musiał.

I dlatego winni wywołania tego strajku powinni być pociągnięci do odpowiedzialności.

Czy jednak na to „pozwoła“ „Jazoni“, gdy powrócą z Jaworzna, to będzie zależało od tego, czy wrócą załadowani.

Nieustępliwy.

Fala strajków wzbiera.

DELEGACJA URZĘDNICZA ZNOW ZIGNOROWANA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) W związku z odbytym w Warszawie dn. 21 bm. ogólnym wiecem urzędników państwowych, obiega w kołach urzędniczych pogłoska, iż większość pracowników podtrzymuje w dalszym ciągu konieczność strajku w dn. 6 października. Na tak groźny nastrój umysłów wpłynął fakt nieprzyjęcia delegacji urzędników przez premiera Witosa, która dziś u niego się zgłosiła.

GORNICY GROŻĄ STRAJKIEM GENERALNYM

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Centralny związek górników proklamować ma strajk generalny na wszystkich kopalniach w całym państwie z powodu nie uwzględnienia przez rząd postulatów górniczych obejmujących poprawę bytu i sprawy związane z ostatnią katastrofą w kopalni Reden. Decyzja ma zapasć w niedzielę.

Dzisiejszy numer „Kurjera Lwowskiego“ zawiera:

Winnych pociągnąć do odpowiedzialności [art. wstępny].

Groza zrewolucjonizowania Europy.

„Oszczędności“ p. Seydy,

„W krainie baśni“ [recenzja].

Aresztowanie Hoffmana.

Odpowiedni kandydat.

Ciężka dola urzędnika bankowego.

Pięciobój o nagrody

„Kurjera Lwowskiego“

w sobotę i niedzielę na boisku Pogoni.

Groza zrewolucjonizowania Europy.

Złamanie biernego oporu Niemiec należeć będzie niewątpliwie do najbardziej rozstrzygających momentów w historii Europy nowożytnej. O ile traktat wersalski pogrzebał militarną potęgę Niemiec, o tyle odwołanie biernego oporu jest bankructwem idei gospodarczej hegemonii świata Ludendorffów i Hohenzollernów. Francja z ulgą powiedzieć sobie może, że udało jej się ostatecznie zadać cios śmiertelny molochovi pangermańskiej buty.

Lecz złamanie niemieckiego oporu nie jest wyłączną zasługą Francji. Idea biernego oporu była już w samych początkach ustawiona na fałszywym torze. Rząd p. Cuno za namową Helffericha i Hermesa likwidował koszty tego przedsięwzięcia nie drogą obciążenia wszystkich warstw społecznych, lecz drogą rozwadniania wartości pieniądza. Dzięki nieopatrznej polityce z funduszy rządowych korzystali nie robotnicy i urzędnicy, lecz fabrykanci i wyzyskiwacze. Doszło do tego, że towarzystwa akcyjne rozszerzyły i skompletowały swoje warstwy kosztem subwencji rządowej, z której hojnie czerpali nawet przedsiębiorcy kinowi i obszarnicy na opłacenie własnego personelu luksusowego. Tymczasem cała pracująca fizycznie i umysłowo ludność państwa, została doprowadzona do materialnej ruiny, a skarb stanął u kresu swej idyotycznej polityki walutowej.

Opór bierny zginął pod ciężarem własnych błędów, zostawiając wszystkim rządcom bolesne memento, do czego doprowadzić może oszczędzanie jednej warstwy kosztem drugiej i fałszowanie własnego pieniądza.

Jednakże odwrotne trąby Stresemanna nie wróżą ani zwycięstwa Francji, ani uspokojenia Europy. Opinia francuska myli się, jeżeli sądzi, że radykalizowanie społeczeństwa niemieckiego, wywołane bezpłodnością oporu, nic jej nie obchodzi. Czy w Niemczech wybuchnie rewolucja prawicowa, czy też lewicowa — pisze jedno z pism paryskich — Francja w każdym razie nie traci, przeciwnie zyskuje. Teza ta jest fałszywa, już choćby z tego względu, że w Europie istnieje nie tylko republika francuska. Potęga Francji zależy od siły jej sprzymierzeńców a przede wszystkim Polski. Jeżeli w Niemczech zwycięży faszyzm, Polska nie

uchroni swej demokracji przed wstrząśnieniem — tembardziej, że te same pobudki prawicowe grają nie tylko we Włoszech i w Hiszpanji, ale także i w Rumunji. Jeżeli zaś weźmie górę komunizm, dostaniemy się między dwa ognie. Nie można bowiem spuszczać z oka tego momentu, że Rosja sowiecka, wzmocniona pożarem niemieckim, sięgnie po protektorat komunistyczny nad Europą. — Pozostaje jeszcze jedna możliwość: widmo dłuższej zawieruchy domowej w Niemczech. — Siły prawicowe są bardziej zorganizowane i uzbrojone i mają doskonałą bazę w Bawarii, gdzie królują Ludendorffy, von Knillingi, Kahry i Hitlerzy. Komunizm gnieździ się w Saksonji, Turynji i południowych Pruszech, mając za sobą całe materialne i moralne poparcie Moskwy. Wojna domowa może bardzo snadnie dodać odwagi żywiołom komunistycznym, w Polsce, która nie posiada jeszcze ani silnie skoordynowanej demokracji, ani na zaufaniu całego społeczeństwa oparciu rządu.

Nominacja von Kahra na komisarza Bawarii i stan oblężenia w całym Niemczech wskazują tylko na to, że decyzje w sprawie złagodzenia konfliktu francusko-niemieckiego muszą być i natychmiastowe i mądre.

Niebezpieczeństwo zrewolucjonizowania Europy jest wielkie. Któż może zaręczyć, że rozrulana burza nie przerzuci się na pola zwycięskiej Francji. Ruchy mas są nieobliczalne, a przekonania stronników rządu już niejednokrotnie okazały się fałszywe. W takich momentach lepszy jest wzgląd na sytuację ogólnie europejską i przewidywanie następstw dalszych, aniżeli zwięzony, do własnego podwórka ograniczający się kąut widzenia i nadzieja natychmiastowej korzyści. I. K.

„Oszczędności” p. Seydy.

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 25. września.

W żadnym z ministerstw nie robi się tyle reklamarskiego hałasu o nadzwyczajnych oszczędnościach ex re redukcji urzędniczych, co w paszalicu p. Seydy, który w specjalnych komunikatach przechwala się, jak to on sam z

własnej pilności bez polecenia p. Moskalewskiego zaprowadza różne oszczędności.

Warto się przypatrzeć, jak one w rzeczywistości wyglądają.

Wprawdzie redukuje się personal „niebłagonadiożny” — ale równocześnie przyjmuje się bez pamięci nowy. Dość wspomnieć, że sam wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych za rządów w nim p. Natansohna liczy aż 38 osób, w czym większość jest świeżo przyjętych.

Stosuje się przytem sposób następujący: W całym ministerstwie zapanował system wybitnie szpiegowski, jakby powróciły czasy ochrany. Rozmowy telefoniczne są podsłuchiwane, donosy na porządku dziennym — wystarczy, aby któraś z maszynistek nosiła dawniej znaczek z Piłsudskim, a już jej niema!

Natomiast wyciąga się z mysich nor różne skryby prowincjonalne z gazetek endeckich i robi się z nich wielkich „prasowców” w M. S. Zagr. Tą drogą wszedł do Wydziału prasowego niejaki p. Jachimowicz gdzieś z Konina czy Pułtuską, p. Puzyna, podrzędny współpracownik „Rzeczypospolitej” i inni.

„Oszczędności” p. Seydy widoczne są jeszcze na innem polu. W pierwszej seji rugów endeckich w M. S. Zagr. posłano na przymusowy urlop kilku wyższych urzędników, których definitywne zwolnienie dotychczas nie nastąpiło. Są to: dyrektor departamentu politycznego dr. Ketrzyński, wicedyrektor departamentu administracyjnego p. Zbyszewski, zastępca szefa Wydziału prasowego p. Wasowski — ranga IV i V — a więc pobory stosunkowo wysokie, które panom tym wypłaca się od kilku miesięcy i nie ma się odwagi ogłosić ich zwolnienia.

Tu już nie idzie o pobory jakiegoś tam urzędniczka XII. czy XI. kategorii, ale o kilkadziesiąt milionów miesięcznie, wyrzuconych w błoto dzięki „oszczędnościowej gospodarce endeckiej”.

Jak długo to jeszcze trwać będzie? Przypuszczamy, że zapyta ktoś o to w Sejmie pana Witosa...

A. B.

Z TEATRU WIELKIEGO.

W Krainie baśni

balet fantastyczny w 7 obrazach Wł. Nowaka; muzyka Oskara Nedbala.

Znanym wiekowi dziecinnemu baśniom i legendom Wł. Nowak nadał formę sceniczną i w taki sposób ułożył siedmiobrazowy balet fantastyczny, do którego muzykę napisał Oskar Nedbal. Obrazom tym „Babunia opowiada”, „Złota kula”, „Zaczarowany zamek”, „Cierniowa różyczka”, „O leśnych zbójnikach”, „W parku” i „Apoteoza” p. Nowak potrafił po części nadać znaczenie symboliczne i nawet dla dorosłych dać całość interesującą. Przy uscenizowaniu tych baśni autor widocznie miał na myśli wielkie teatry, gdzie istnieje odpowiedni aparat sceniczny; pomysłowy reżyser ma tu trudne, ale wdzięczne zadanie. U nas, gdzie sztuka choreograficzna dopiero od dwóch lat się rozwija, trzeba to uwzględnić i niejednym momentem uzupełnić sobie fantazją.

Znany, zwłaszcza we Wiedniu popularny dyrygent koncertowy Oskar Nedbal już przed wojną światową zdobył sobie wybitne stanowisko jako kompozytor operetek: „Polska krew”, „Naręczona winiarza”, „Piękna Saskia”, oraz dwóch baletów „Leniwy Jaś” i „W krainie baśni”.

Muzyka jego jest zdrowa, kompozytor czerpie z pełni swojej nawskróś muzycznej natury. Tam, gdzie Nedbal czerpie ze źródła narodowego poczucia muzycznego lub naśladuje ton ludowej melodji, twórczość jego jest szczerą i silną; prawdziwa natura muzyczna występuje tu w lepszym świetle. Interesujące harmonje i modulacje, oraz ożywienie rytmiczne i staranne o-

pracowanie motywów przy barwnej instrumentacji, zwłaszcza w instrumentach dętych drewnianych, nadają orkiestrze Nedbala piętno artystyczne. Inwencja, zwłaszcza gdy chodzi o rytmikę taneczną, jest naturalna i interesująca, w innych razach często konwencjonalna. W każdym razie widać, iż Nedbal zna swoją rzecz i że jego horyzont muzyczny sięga poza granice wielu nowoczesnych kompozytorów operetkowych.

Nie mamy pretensji, aby lwowski balet mógł dorównać baletowi wielkich scen stołecznych, bogato subwencjonowanych zwłaszcza przez dwory panujących, lecz jesteśmy pewni, iż przy dobrej woli i doświadczeniem, sprężystem kierownictwie sprawność całego aparatu scenicznego (maszyneria, efekty świetlane, zmiany dekoracyjne, oraz wystawa) osiągnęłaby daleko wyższy poziom artystyczny. Ewolucje choreograficzne zespołów baletowych w zestawieniu z dawniejszymi zrobiły znaczny krok naprzód, lecz tu da się jeszcze wiele uzyskać przy odpowiedniej pracy reżyserów i instruktorów baletu. Dotyczy to głównie precyzji ruchów, utrzymania symetrii w pozach, oraz skrupulatnego dostosowania się do rytmu orkiestralnego. Zdarza się bowiem często, iż jedna tancerka szykuje się już do wykonania ruchów nowej pozycji, gdy tymczasem druga pozostaje jeszcze w poprzedniej. Rysunek obrazów zespołowych (corps de ballet) mógłby być bardziej malowniczy i pomysłowy, a mniej szablonowy. Sprawność takich na pozór mniej ważnych szczegółów wpływa w znacznej mierze na ogólne wrażenie przedstawienia. Sami soliści, choćby nawet takie, jak pp. Kirsanowa, nie decydują o całości; tu wszystko jest ważne, albowiem całość składa się z ważnych szczegółów.

Kilka tych wytkniętych momentów, podyktowanych raczej z życzliwości dla dalszego rozwo-

ju lwowskiej sztuki choreograficznej, niżeli z chęci dokuczenia odpowiedzialnym czynnikom, powinno stać się bodźcem do dalszej wylegzonej i skutecznej pracy nad osiągnięciem należytego poziomu artystycznego.

Na ogół staranna i w pomysły dość bogata reżyserja baletmistrza p. Faliszewskiego, dekoracje p. Balka, oraz urządzenie techniczne insp. sceny p. Stahla, złożyły się na udatną całość. Z solowych wykonawców wymienić należy p. Ninę Kirsanową, której każdorazowa produkcja choreograficzna stanowi niezrównane w swoim rodzaju skończone zjawisko artystyczne. Jej lekkość ruchów malowniczych, bogactwo pomysłów przy ukształtowaniu postaci scenicznych, jej taniec pełen fantazji i poczucie dla stylizowania — to zalety artystyczne pierwszorzędnej baleriny. Druga, godna specjalnej wzmianki to p. Biczówna; jej wydoskonalenie tańca, malowniczy rysunek ruchów, wdziek i trafna mimika zyskały sobie ogólne uznanie. P. Fortunato, którego wiedzy reżyserskiej, doświadczeniu scenicznemu lwowski balet zawdzięcza swój dzisiejszy poziom artystyczny, jako solista miał wczoraj wdzięczne pole do popisu. Z innych solistów wyszczególnili się za brawurowe ewolucje baletmistrz p. Faliszewski oraz pp. Brzeżówna (motyl), Burkacka i p. Ciesielski.

Na ogół wczorajsze przedstawienie wywarło dobre wrażenie na publiczności, która żywo oklaskiwała solistów i sceny zespołowe (Wyścięgi, Boże Narodzenie i Apoteoza). Ze antrakty były długie i nużące, to już nie wina teatru, w którym wczoraj jako maszyniści z powodu strajku pracowników gminnych pracowali ochotnicy akademicy przy pomocy wojska.

Grd.

Zdemaskowanie zamachu faszystowskiego w Rumunji.

Bukareszt. (AW.) W związku z informacjami o wybuchu spisku faszystycznego w Rumunji donosi Ajencja „Lux“, że ruch ten nie był skierowany przeciw królowi, lecz przeciwko obecnemu rządowi i miał na celu powołanie do życia dyktatury. Duszą spisku był bukareszteński komendant

korpusu gen. Holban, który został już usunięty ze stanowiska. W aferę wnięszany jest cały szereg wysoko postawionych oficerów. Rząd zdecydowany jest chwycić się najostrożniejszych zarządzeń nie tylko dla zgniecenia ruchu, ale i dla oczyszczenia atmosfery w wojsku.

„Dyktatura monarchistyczna“ w Bawarii.

Monachjum. (PAT.) 27 września. W Bawarii ogłoszony został stan oblężenia. Bawarska Rada ministrów zamianowała b. prezesa Rady ministrów Kahra komisarzem państwowym dla Bawarii zapatrując go w specjalne pełnomocnictwa. Specjalne rozporządzenie rządu zawieszono czasowo szereg ważnych paragrafów, konstytucji i powierzyła Kahrowi władzę wykonawczą upoważniając go do odwoływania się do północy zbrojnej.

Nominacja Kahra wybitnego separatysty i skrajnego monarchisty wywołała w kręgach socjalno-demokratycznych Bawarii żywe zaniepokojenie.

KARH ROBI MIEJSCE DLA WITTELSBACHÓW

Wiedeń. (PAT.) 27 września. „Die Stunde“ donosi z Berlina: Na wiadomość o zamianowaniu Kahra generalnym komisarzem państwa Bawarii, zebrał się natychmiast gabinet Rzeszy o północy na nadzwyczajne narady. m. i. uchwalono oddać władzę wykonawczą w ręce ministra Reichswehry.

Co się tyczy nominacji Kahra, to jest on faktycznym prezydentem Bawarii. On sam uważa się za tego, który tylko rezerwuje miejsce dla ks. Hupprechta. Jest on jawnym zwolennikiem separatyzmu monarchistycznego i fanatycznym przeciwnikiem lewicy.

MOBILIZACJA PRAWICOWEJ ARMJI.

Monachium. (PAT.) 27 września. Związki Oberland i Reichsflage ogłosiły mobilizację swych członków. Członkowie Związku Oberland mają się stawić w piątek o godz. 4-tej rano na miejscu zbiórki. mają ze sobą przynieść wszelką rozporządzalną broń.

STAN WYJĄTKOWY W CAŁEJ RZESZY.

Berlin. (PAT.) 27 września. Prezydent Rzeszy wydał o północy rozporządzenie wprowadzające na całym obszarze Rzeszy stan wyjątkowy.

Przeciąganie struny.

Wiedeń. (PAT.) 27 września. „N. Fr. Presse“ z Paryża: Prezydent Poincaré powróciwszy ze swej posiadłości, oświadczył dziennikarzom co następuje: Zaniechanie biernego oporu przez Niemcy jest symptomem bardzo interesującym, ale na razie nie posiada żadnego znaczenia. Musimy czekać, co dalej uczynią Niemcy, aby skutecznie zapowiedziane podjęcie pracy.

WARUNKI ZNIESIENIA OKUPACJI WOJSKOWEJ W Z. RUHR.

Wiedeń. (PAT.) 27 września. Według „N. Fr. Presse“ w Zagł. Ruhr nastąpi narazie rozejm, przemysłowy i gospodarczy. Warunki tego rozejmu mają być następujące: Policja niemiecka obej-

mie z powrotem swoją działalność pod kontrolą sojuszników. Koleje w obszarze Ruhr mają być w czasie rozejmu administrowane przez organy francusko-belgijskie. Kolejarze niemieccy będą z powrotem przyjęci do służby. Wywóz węgla i innych produktów z Zagł. Ruhr do nieobsadzonych części Niemiec będzie dozwolony, atoli będzie pobierane cło wywozów w wysokości 26 proc. — Dostarczanie węgla reparacyjnego ma się rozpocząć z powrotem. Kopalnie państwowe będą administrowane przez międzykoalicyjną komisję kontrolną. Jeżeli Niemcy zgodzą się na te propozycje, wówczas nastąpi redukcja okupacji wojskowej.

THIT JENSEN.

4

POWRÓT DO DOMU.

(Z duńskiego przełożyła J. K.)

(Dokończenie).

Usiąść, by odpocząć nieco, znaczyłoby to śmierć — musi wciąż iść i uważać, czy się gdzie nie otworzy zejście w dół. Gdy się tak zmagal z wiatrem, czuł, jakgdyby ogromny, biały niedźwiedź przewalał się, rycząc niesamowicie, a białe włosy sypały się z niego bezustannie. Sędzia szedł i szedł, skakał, potykał się, wspinał się na oślep i znów szedł przed siebie czas dłuższy. Kolana mu się uginały, zataczał się, jak pijany, mówiąc sobie w duchu, że już po nim! A jednak raz jeszcze się zerwał, napiął nerwy, nie może być po nim! Czerwona muzyka życia wabiła go do domu, dodając mu sił.

W tem uderzył o coś w miękkim, świeżo spadłym śniegu, o niską jakąś skałę, czy coś podobnego. Lecz był zanadto wyczerpany, by mógł ją przeskoczyć. Napół przytomny potknął się i spostrzegł, że ma pewną osłonę — musi odpocząć nieco. Jak walący się budynek padł na ziemię i leżał. Już w pół śnie, upominał się jeszcze, aby tylko nie zasnął, chociaż czuł, jaka by to była nieopisana rozkosz, zamknąć oczy, stać się bezwładnym, pozwolić życiu iść naprzód — spać naturalnie nie chce, byłaby to śmierć... ale, ach... jak to...

Energicznym ruchem otrzeźwiał znowu i przetań oczy. Właśnie, gdy zasypiał przyszła mu

na myśl żona i chłopcy w czerwonym domu. Trochę wypocznie, rozważy sprawę i znów się puści w drogę — chce iść, chociażby to miało trwać jeszcze dni parę — śmierć musi go zdobywać cal po calu, chce stać, gdy przyjdzie po niego.

Nikt, kto sam nie doświadczył, nie może pojąć, jak strasznie samotnym może być człowiek w taką noc śnieżnej zawieji... tak samotny, jak gdyby w całym wszechświecie istniał tylko jeden żyjący atom: on właśnie.

Ciężko bijące serce znów się uspokoiło, z otwartymi oczyma śnił, śnił, że znajduje się w domu i siedzi w rogu kanapy. Siedzi, paląc długą fajkę i lubuje się miłym ciepłem domowym. Mały, czerwono ubrany chłopczyk wspinał się na sofę. Karen leży oparta na poręczu kanapy, wgrzyzając się w miękkie nóżki malca a gorące spojrzenie rzucając jemu.

Torkjel przetarł oczy, ale już w następnej chwili śnił dalej: widzi starszych, bliźniaków, wbiegających pędem z kuchni, aby się dostać na jego kolana, które zajęła pospiesznie mamusia. Obejmując go ramieniem siedziała, śmiejąc się figlarnie. Zwiny Svein jednak wdrapał się już na oparcie sofy i objął go za szyję, wykrzykując przytem, jakgdyby się rzucał w fale morskie. Na usilne prośby o bajki, zaczął od znanej opowieści o Saemundzie Frode i Kōlski (djabel)...

Znów się ocknął — czyż to halucynacja? Czyż ostatnia siła myśli powiodła go do domu, a tylko jego niepokonana jeszcze wola zmusza go, na chwilę jeszcze, wejść w ciało i na miej-

Sprawy polskie.

SPRAWA ZWOŁANIA SEJMU.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Jutro w południe odbędzie się posiedzenie konwentu senjorów sejm, na którym zdecydowany będzie termin zwołania Sejmu, oraz plan prac nadchodzącej sesji.

Posiedzenie konwentu zapowiada się jako dość burzliwe, gdyż rząd i t. z. większość rządowa chcą przedłużyć ferie sejmowe.

Stronnictwa ludowe i robotnicze, oraz niektóre frakcje mniejszości narodowych domagają się będą kategorycznie przyspieszenia terminu, z powodu groźnej sytuacji gospodarczo-politycznej. W związku z jutrzejszym posiedzeniem, odbył marsz. Rataj dłuższą konferencję z p. Witosem.

Z RADY MINISTROW.

Warszawa. (PAT.) 27 września. Rada Min. na posiedzeniu w dniu 27 bm. uchwaliła na wniosek ministra spraw zagr. zniesienie wydziału informacyjnego MSZ. Wniosek ministra reform rolnych w przedmiocie parcelacji tzw. popówek. — Następnie Rada Ministrów zajmowała się sprawą przyjazdu do Polski angielskiego eksperta finansowego p. Hiltona Younga.

OBRÓT BEZGOTÓWKOWY NA KOLEJACH.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Z dniem 1 I 1924 wejdzie w życie na kolejach państwowych rozporządzenie wprowadzające obrót bezgotówkowy. (ciekawo!) przy opłatach należności transportowych.

ZNIESIENIE URZĘDÓW ZIEMSKICH.

Warszawa. (Telef.) W ministerjum reform rolnych powstał zamiar zniesienia urzędów ziemskich w Płocku, Siedlcach i Przemyślu.

Urząd ziemski w Krakowie nie zostanie zniesiony.

Kompetencje okręgowego urzędu ziemskiego w Przemyślu obejmą urzędy ziemskie w Krakowie i Lwowie.

KONFERENCJA WYDAWNICZA.

Warszawa, (tel. wł.) (G.) 27. września. W dniu 2. października odbędzie się konferencja pod przewodnictwem min. przemysłu i handlu Szydłowskiego w sprawie przemysłu wydawniczego. Omawiane będą stosunki na tym rynku oraz sprawa sposobu obniżenia kosztów wydawniczych.

sce, gdzie było ciało? Czy rzeczywiście tak bywa, że zanikające siły fizyczne tracą władzę nad siłami ducha, który podążał do swoich ukochanych?

Zmęczone, bolące powieki mrugały i opuściły się ciężko, głowa przechyliła się wprzód — w półśnie podniósł ją nieco i znowu mu opadła. Świadomość jego niby świeca dopalająca się, słabła: teraz... teraz już koniec... Wtem: Bim! ban! usłyszał.

Zbudził się i podniósł głowę. Dzwon! Czy to pozgonne dzwony, które mu biją w ostatniej jego godzinie? Otrzeźwiał nieco — nie, na wszystko, co mu jest drogie, nie chce słuchać tych dzwonów, zamknie uszy na ich dźwięki.

A gdy nadeszła jego ostatnia godzina, chociażby go sam Pan Bóg wzywał, oprze się, nie pójdzie, nie chce, ma zbyt wiele obowiązków tu na ziemi... i za wiele szczęścia!...

Ach, jakże te dzwony mogą tak dzwonić!

Nagle przemknęła mu myśl: a gdyby to były rzeczywiście dzwony, kościelne dzwony?!

Bim — ban!

Podniósł głowę, chcąc popatrzeć poza grzbieł górski, lecz załymka otumaniała go, nie mógł nic rozróżnić i wrócił do poprzedniej pozycji.

Bim — ban!

— Ależ to prawdziwe dzwony! Boże Wielki! Karen! Rzeczywiście dzwony! — Zaszlochał — nie mógł się powstrzymać od głośnego szlochania, tak to przyszło nagle, musiał dać upust powietrzu i usłyszał poprzez ryk burzy wyraźnie brzmiące dzwonicie.

„Gubernatorstwo ziem wschodnich“.

Warszawa, (tel. wł.) (G.) 27. września. Dowiadujemy się, że na skutek raportów różnych komisji wysłanych przez rząd do województw kresowych, powstał w łonie rządu projekt — niefortunny jak przeważna ich ilość — utworzenia centrali zarządu tymi województwa-

mi, inaczej coś w rodzaju gubernatorstwa dla ziem wschodnich. Żywimy nadzieję iż projekt nie zostanie urzeczywistniony, gdyż przy kursie polityki obecnego rządu wywołałby bardzo silne zaostrenie stosunków narodowościowych na Kresach.

Podział lwowskiej Izby skarbowej.

Warszawa, (tel. wł.) (G.) 27. września. Lwowska Izba skarbowa wspólna dotychczas dla trzech województw Małopolski wsch., zostani

z dniem 1. stycznia 1924 podzielona na trzy Izby odpowiadające województwom lwowskiemu, tarnopolskiemu i stanisławowskiemu.

Senat przyjął ustawę o uposażeniu urzędników.

Warszawa. (PAT.) 27 września. Na 32-ym posiedzeniu Senatu, zakończone obrady i przeprowadzone głosowanie nad ustawami o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i o zaopatrzeniu emerytalnym. Sen. Buzek stwierdził, że zmierzają one przeważnie do większego obciążenia skarbu. Mowca obliczył, jak wielki będzie ciężar finansowy, wynikający z obecnej ustawy o uposażeniu urzędników z wyłączeniem zaopatrzenia emerytalnego. **Otóż ciężar ten wynosi 650 milionów zł. p.**

W głosowaniu odrzucono wszystkie poprawki do pierwszych kilkunastu artykułów, m. i. wniosek sen. Woźnickiego, proponującego mnożną — 16400.

Przyjęto poprawkę sen. Krzyżanowskiego dotyczącą posunięcia w szczeblu wojskowych, posiadających wyższe wykształcenie.

Całą ustawę przyjęto.

Przystąpiono do głosowania nad ustawą emerytalną. Przyjęto poprawkę sen. Białego do art. 19, która umożliwia emerytom, którzy wysłużyli 35 lat przyjmowanie płatnej posady w samorządach, dalej ażeby czas obowiązkowej służby wojskowej oraz studjów wyższych był wliczany do wysługi emerytalnej dopiero po ukończeniu 10 lat służby cywilno-państwowej i analogicznie dla wojska. Wreszcie przyjęto całą ustawę wraz z poprawkami.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Następne posiedz. odbędzie się przypuszczalnie 10 października.

Pięciobój o nagrody „Kurjera Lwowskiego“

odbedzie się w sobotę i w niedzielę każdorazowo o godzinie 2.30 popołudniu. Może i ta część publiczności, która dotychczas nie interesuje się ćwiczeniami lekkoatletycznymi, podaży w sobotę na boisko „Pogoni“, aby poprzeć usiłowania młodych sportmanów, redakcji naszej i tych organizacji sportowych polskich, którym pieczę nad reprezentacją sportu naszego zagranicą poruczono. A reprezentacja ta polega obecnie w przeważającej mierze na ćwiczeniach lekkoatletycznych i od ich stopnia rozwoju zależy

— Dzwonić, dzwonić, póki nie przyjdę! — wołał, lecz głos jego utonął w huku.

Sędzia opuścił swoje miejsce i znów puścił się w drogę — z nowymi siłami borykał się z wichurą, wydającą mu się niby olbrzymi, białowłosy niedźwiedź, otrzepujący się potężnie. Ucho jego uczepiło się głosu dzwonka, jak tonący końca liny ratunkowej. Brnął przed siebie, idąc za nią tonu — coraz wyraźniejsza, coraz bardziej uchwytna była owa nić — aż natknął się na ścianę domu, a w chwilę później potknął się o próg. Ostatnim wysiłkiem zatrząsł drzwiami...

W środku, w pokoju leżał raczej, niż siedział w dużym fotelu proboszcza Gisla i odpoczywał jeszcze otumaniony i senny.

Okazało się, że Sveinsson zatrzymał się pod murem plebanji, a gdyby proboszcz nie był kazał bić we dzwony, jak to było jego zwyczajem podczas burzy, byłby Torkjel Sveinsson znalazł śmierć o kilka kroków od plebanji. Taka była zadymka straszna, że nie mógł dojrzeć muru, póki się oń nie uderzył.

Pani Karen stała we drzwiach, gdy zjawił się sędzia. Widział, jak twarz jej schudła, wpadła, poszarzała. I w sieni stali długo bez ruchu, przytuleni do siebie.

Pietura znaleziono dopiero na wiosnę. Zwłoki jego leżały na skale, opodal stosu kamieni, kryjącego butelkę, w której mieściło się i jego nazwisko.

również godną prezentacją sportu naszego na najbliższej Olimpiadzie w Paryżu.

Pozatem przedstawia program pięcioboju konkurencje interesujące i ciekawe: bieg 200 m, skok w wyż, rzut dyskiem, rzut kulą i bieg na 1500 m, stanowią widowiska sportowe nie mniej interesujące niż zawody w piłce nożnej, tylko trzeba się raz o tem przekonać.

Zgłoszenia zawodników przyjmuje sekretariat L. K. S. Pogoni w godzinach wieczornych przy ul. Zyblikiewicza l. 17.

REWOLUCJA KOMUNISTYCZNA W BULGARJI WYGASA.

Sofja. (PAT.) 27 września. Bulg. Ag. Electr. Rozruchy rewolucyjne wywołane przez komunistów zdają się dobiegać końca. Republiki sowieckie — proklamowane w niektórych okolicach zostały rozwiązane pod naciskiem miejscowej ludności. — Powstańcy opuszczają przewodców i poddają się władzom.

Wiadomości telegraficzne.

Uroczyste zajęcie Konstantynopola. 1 października nastąpi uroczyste wkroczenie armji tureckiej do Konstantynopola. Generalowie koalicyjni opuszczą miasto do 2 października. Fortyfikacje w Dardanelach zostały już opróżnione. (PAT.)

Reforma kalendarza w Rosji. 24. bm. pod przewodnictwem Tichona odbyło się zebranie Synodu dotyczące wprowadzenia nowego stylu z dniem 1. października. Postanowiono wykreślić 13 dni w ten sposób, aby po pierwszym październiku starego stylu nastąpił 14 października. Synod wzywa wiernych do przyjęcia bez sprzeciwu tej zmiany kalendarzowej, która nie sprzeciwia się pod żadnym względem dogmatom cerkwi prawosławnej. (AW).

Na obszarze Karolji, zamordowany został zastępca przewodniczącego komisji granicznej Ławrow. Inni członkowie tej komisji zostali ciężko ranieni. (Pat).

Od Wydawnictwa

„Kurjera Lwowskiego“.

Ponowny znaczny wzrost kosztów wydawnictwa smutnie nas za innymi pismami lwowskimi, krakowskimi i warszawskimi do podniesienia ceny pojedynczego numeru „Kurjera Lwowskiego“

od 1. października 1923 na 5000 Marek.

Prenumerata „Kurjera Lwowskiego“ wynosić będzie od 1. października miesięcznie

We Lwowie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“ . 110.000 m.

We Lwowie z dostawą do domu 125.000 m.

W całej Polsce 125.000 .

Zagranicą 180.000 .

Prosimy o rychłe nadesłanie prenumeraty celem uregulowania nakładu.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dzisiaj rz. kat. Wacława kr.; gr. kat. Nykity. Jutro rz. kat. Michała arch.; gr. kat. Ewfiliny m. — Wschód słońca 5:21, zachód 5:10.

TEATR WIELKI.

Piątek „W kralnie baśni“, balet.

TEATR MAŁY.

Piątek „Oczy księżniczki Fatmy“.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek „Madame Pompadour“.

W/o Lwowie.

— Uroczystości jubileuszowe lwowskiej „Gwiazdy“ rozpoczną się w sobotę 29. bm. Zbiórka delegatów „Gwiazd“ z Małopolski i członków lwowskiej „Gwiazdy“ o g. 8 rano w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Franciszkańskiej i stąd pochód z orkiestrą wychowanków Braci Albertynów do kościoła Dominikanów na uroczyste nabożeństwo o g. 9. rano, odprawione na intencję dalszego rozwoju lwowskiej „Gwiazdy“ i wszystkich „Gwiazd“ w kraju. W czasie nabożeństwa śpiewać będzie artysta teatrów miejs. Filip Kuligowski, członek Stow., oraz chór Stow. kupców i młodzieży handlowej, a utwory religijne odegra poraz pierwszy „Amatorska orkiestra „Gwiazdy“ O g. 11:15 w dużej sali Stow. uroczyste zebranie jubileuszowe z następującym programem: 1) „Wiarusy“, polonez — odegra Amatorska orkiestra „Gwiazdy“. 2) Zagajenie — Dr. Tadeusz Dwernicki, prezes honorowy Stow. „Gwiazda“. 3. a) „Kantata“ Mendelssohna; b) „Z pieśnią“ Kotarbińskiego; c) „Hasło“ Griega; odśpiewa chór Stow. kupców i młodzieży handlowej. 4. Przemówienie reprezentacyjne. 5. a) Romans Janusza z „Halki“ Moniuszki; b) „Pieśni legjonowe“ Adama Osady odegra Amatorska orkiestra „Gwiazdy“. 6. Rys historyczny 55-lecia „Gwiazdy“ — Antoni Lech, prezes Stow. „Gwiazda“. 7. „Rota“ — odegra Amatorska orkiestra „Gwiazdy“.

Po uroczystości fotografia pamiątkowa. Po południu zwiedzenie Panoramy Raclawickiej i Kopca Unji Lubelskiej.

O godz. 7 wieczorem Uroczyste Przedstawienie Jubileuszowe. Wstęp bezpłatny tylko dla delegatów „Gwiazd“, zaproszonych gości i członków „Gwiazdy“ lwowskiej.

W niedzielę 30 bm. o g. 8:30 rano udadzą się delegaci i członkowie „Gwiazd“ na cmentarz Obrońców Lwowa dla złożenia hołdu Bohaterom.

Równocześnie nastąpi złożenie wieńców na grobach zasłużonych członków: pierwszego prezesa śp. Adolfa Aleksandrowicza, pierwszego sekretarza śp. Tadeusza Romanowicza, członka założyciela śp. Teofila Sauczy'ego, śp. Kajetana Laskowskiego i śp. Wojciecha Fröhauffa.

O godz. 11 rano w dużej sali „Gwiazdy“ Walne Zgromadzenie Związku polskich „Gwiazd“ O godz. 1 pożegnalne zebranie przy wspólnym obiedzie.

Nadesłane.

OKAZJA
dla Rolników i Przemysłowców
SPRZEDAŻmaszyn, narzędzi rolniczych, róż-
nych materiałów na wyrób i t. p.

odbędzie się

w dniach 4, 5 i 6 października br.
w Zbiornicy „DEMAT” w Przemysłu
Bakalerycznym.Materiały oglądać można każdego dnia od godz. 9-14-tej.
Kierownictwo Ekspozytury „DEMAT” Lwów.

— Z Politechniki lwowskiej. Inauguracja roku naukowego 1923/24 odbędzie się w dniu 1 października br. w auli politechniki o godz. 10-tej, min. 30. Wykład inauguracyjny pt.: „Zagadnienie życia” (kartka z filozofii przyrody) wygłosi prof. dr. Benedykt Fullński.

— Od redakcji. Stwierdzamy, że p. Fritsche nie jest współpracownikiem redakcji „Kurjera Lwowskiego” i z wydawnictwem „Kurjera Lw.” nie pozostaje w żadnym stosunku.

— Sprawy miejskie. Na ostatnim posiedzeniu magistratu uchwalono przedłożyć radzie miejskiej wnioski: w sprawie opłaty długów hipotecznych, udzieleniu prezenty na gr. kat. probostwo w Hołosku wielkim, na podwyższenie taryfy kominiarskiej o 150 procent od 1. września i na podwyższenie opłaty za stanowiska i na placach, ulicach, bazarach o 50 proc., oraz opłat rzeźniarskich od 25 do 100 procent od 1. października br.

Udzielono następujących konsensów budowlanych; 1) na fabrykę ogniw galwanicznych „Ders” pod l. 44 przy ul. Kurkowej; 2) na nadbudowę I. piętra oficyny pod l. 7 przy ul. Dwerwickiego; 3) na budowę parterowych domów przy ul. Dekerta i przy ul. Paulinów i 4) na magazyn na głównym dworcu.

— Porządki na poczcie. Otrzymujemy ciągle od naszych prenumeratorów prowincjonalnych zażalenia na dostarczanie im pisma naszego. Mnóstwo numerów ginie. Wczoraj otrzymaliśmy znowu zażalenie od naszego prenumeratora p. Kaz. H. z Kłaja koło Bochni, który donosi nam, że zamiast 26 numerów miesięcznie otrzymuje najwyżej 12 do 14 egzemplarzy i to już od szeregu miesięcy. Blisko połowa numerów ginie. Równocześnie wnosimy reklamację do dyrekcji poczty, która niezawodnie zbada gorszącą tę sprawę i o wyniku dochodzenia zawiadomi nas a równocześnie naszego szan. prenumeratora p. Kaz. H., któremu wysyłamy codziennie regularnie nasze pismo — niestety ginie ono w drodze!

— Ostatnie przedstawienia „Madame Pompadour”. Operetka ta grana będzie jeszcze tylko kilka razy w teatrze Nowości, gdyż w najbliższych dniach ukazą się tam nowa farsa i nowa operetka.

— Nowy sposób potrącania podatku dochodowego od oposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za nadmierną pracę obowiązować będzie od 30 bm. poczynając. W myśl tego rozporządzenia należy stosować tę stopę procentową jaka przypada od kwoty otrzymanej tytułem wyposażenia, czy też emerytury w dn. 1. lipca 1923.

— Ustawa o podatku majątkowym i o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych — ogłasza ostatni numer Dziennika ustaw z dnia 26 września.

— Zjazd obwodowy Związków strzeleckich — Kraków—miasto i Kraków powiat — odbył się w Krakowie 23 bm. Na zebraniu wybrano nowy zarząd z prezesem Janem Jaworskim na czele.

— Posiedzenie Wydziału Zawodowego Związku Literatów Polskich odbędzie się w niedzielę 30 bm. o godz. 11 przedpołudniem w lokalu Zw. (ul. Ossolińskich 11, III schody, I piętro).

— Aresztowanie Hoffmana. Komitet strajkujących nie zdecydował jeszcze do wczoraj wieczora, czy ma przedłożyć ogółowi strajkujących wnioski o przyjęcie warunków, które prezydium miasta przedłożyło delegatom strajkujących na konferencji we środę wieczór, czy też warunki te odrzucić.

Na ulicach śródmieścia płonęło wczoraj wieczorem więcej latarń gazowych niż w poprzednich dniach. Robotnicy zamiatają tu i ówdzie ulice. Praca w elektrowni, w wodociągach i gazowni, nie ustaje. Wykonują te prace inżynierzy przy pomocy sił technicznych. Ruch tramwajowy nie jest uruchomiony.

W związku z zajściem które strejkujący wywołali we środę w kilku miejscach, za co kilkunastu zostało aresztowanych, a niektórych odstawiono już do więzienia sądowego, aresztowano wczoraj wieczorem przewodniczącego Związku robotników elektrycznych p. Hoffmana, pod zarzutem nakłaniania strejkujących do sabotażu. Aresztowanego odstawiono do więzienia.

W związku ze strajkiem zostali również aresztowani: Marjan Uchnowicz, motorowy, aresztowany w gazowni miejskiej, Eljasz Smaha, woźnica, aresztowany za sprzeczkę z kontrolorem gazowni. Na cmentarzu za „zmuszenie do bezrobocia” zostali aresztowani: Józef Mesznik i Daniel Skulski, grabarze, Jacenty Gdula, rob., Marcin Malicki, motorowy, Aleks. Stecyk, rob., Teodor Biłan, motor., Wład. Malicki, rob., Wład. Kogut, rob. elektr., Andrzej Zubrzycki, motorowy, Marcin Kurman, rob. elektr., Józef Pitulec, rob. i Leon Kozarski robotnik.

— Urzednicy we Lwowie protestują przeciw strajkowi. Komunikat Międzyzwiązkowego Ścisłego komitetu pracowników państw. Województwa Lw. Na posiedzeniu w dniu 26 września br. przyjął M. S. K. P. P. do wiadomości sprawozdanie delegacji, wysłanej do Warszawy w sprawie doraźnych zasiłków, oraz ustawy uszaniowej i emerytalnej i uchwalił zainicjować zwołanie na dzień 2. października br. posiedzenia Komitetu Obszerniejszego z porządkiem dziennym m. i. wnioski Komitetu Ścisłego na ogłoszenie w prasie enuncjacji przeciw strajkowi p. p., zapowiedzianemu na dzień 5. października uchwałą wiecu warszawskiego z 21 bm.

— Kurs radiotelegraficzny w Państwowej Szkole Przemysłowej otwarty zostanie z dniem 8. października b. r. Wpisy w dniach 1. 2. i 3. października. Wykłady odbywać się będą na kursie w godzinach wieczornych.

— Rozprawa apelacyjna przeciw J. Sprecherowi skazanemu przez sędziego jednostkowego dr. Hurtha za niesłychaną lichwę mieszkaniową, na areszt, wysoką grzywnę, na odszkodowanie i umieszczenie wyroku na swoim domu, rozpoczęła się wczoraj. Trybunałowi złożonemu z radców Dworzaka i dr. Sochy, przewodniczy r. Niewiadomski, pokątnie zastępując prok. Hryniewiecki. Do południa odczytano stos aktów. Dziś dalszy ciąg rozprawy i ogłoszenie wyroku.

— Lichwa żywnościowa w restauracjach. Na zarządzenie województwa magistrat lwowski przesłał cenniki restauracji: w hotelu Krakowskim, Georgea, Imperial i Bristol do prokuratury w sądzie okręgowym karnym we Lwowie celem wdrożenia dochodzeń w kierunku lichwy żywnościowej. Właściciele restauracji powyższych przedłożyli cennik z żądaniem nowych podwyżek cen... a odpowiedzią na to będzie wdrożenie dochodzeń o lichwę żywnościową. Były tylko dochodzenia, te nie były prowadzone w tempie zbyt powolnym! Wyniki dochodzeń w drodze urzędowej powinny być podane do wiadomości publicznej wraz z ewentualnymi wynikami.

— (t) Nagły zgon. Na schodach domu przy pl. Kapitulnym 5, zmarł nagle na udar sercowy Julian Kucharski lat 55; brat stryjeczny ministra skarbu, lekarz dzielnicowy dr. Kilanowski skonstatował śmierć, zwłoki pozostawiono rodzinie.

— (t) Truła się z miłości. Na polu obok Zniesienia znaleziono 18-letnią Stefanię S., która w zamiarze samobójczym truła się kwasem solnym. Przyczyną dla której postanowiła rozstać się z życiem ma być zawiedziona miłość. Po przepłukaniu żołądka na stacji pogotowia rat. odwieziono ją do szpitala.

Nadesłane.

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu.

ul. Romanowicza 7. 4550

Książki szkolne Przybory do pisania
oraz
poleca najtaniej znana księgarniaantyk. **SZ. BOGEN, Lwów**
Kazimierzowska 14 a., (nowy dom) 4914

— (t) Wyrodne matki. Policja aresztowała wczoraj Józefę Maczynską zam. przy ul. Kottarskiej 27, która urodziwszy dziecko ułożyła je w szaflika a następnie wrzuciła do kanału.

Aresztowano również Anastazję Hawrysz, usiłowała podrzucić swe 14 miesięczne dziecko w bramie domu przy ul. Kadeckiej 1. 28.

— (t) Samosąd nad paskarką. Na rogatce gródeckiej, oburzeni żądaniem cenami za przeniesione produkty, obili przekupnie Zofję Kowal gospodynię ze Stawczan tak silnie, że musiała się udać na stację pogotowia rat. celem zapatrzenia.

— (t) Z ulicy śmieciak. urządza sobie Dawid Licht, zam. przy ul. Kazimierzowskiej 4, wyrzucając odpadki z ryb przez okno II p. na chodnik.

Z całej Polski.

— Sprawa emigracji do Niemiec. Dnia 25 bm. odbyła się w ministerstwie spraw zagranicznych konferencja w sprawach związanych z emigracją do Niemiec. Obecni byli przedstawiciele zainteresowanych ministerstw.

— Zamordowanie posła Sadowskiego. W majątku Ostrowiec pod miasteczkiem Kolbiel w powiecie Mińsko - Mazowieckim zamordowany został poseł na sejm, należący do ZLN. Franciszek Sadowski.

— Paskarze w areszcie. Władze warszawskie ścigają bezwzględnie paskarzy i skazują ich nie tylko na grzywny, lecz także na areszt. Onegdaj znowu decyzją komisarzy rządu m. Warszawy skazani zostali: Walenty Majewski, właśc. jatki, za sprzedaż mięsa po cenach niezgodnych z cennikiem na 1 milion mk. grzywny, oraz 2 tygodnie bezwzględnego aresztu; Marja Klimciak, właśc. sklepu spożywczego za nieujawnienie cen na niektórych towarach, oraz brak rachunków na 1 milion mk. grzywny i 1 miesiąc bezwzględnego aresztu; Mendel Neumark, właśc. sklepu spożywczego, za brak rachunku na 1 milion mk. grzywny i 2 tygodnie bezwzględnego aresztu.

U nas we Lwowie paskarze hulają bez przeszkody i drwią sobie z ludności i z władz. W Warszawie na porządku dziennym jest skazywanie handytów paskarskich na areszt bezwzględny, a u nas urząd targowy to *lucus a non lucendo...* Rozzuchwaleni paskarze na skutek indolencji powołanych do czuwania nad nimi czynnikami — dopuszczają się coraz większych robojów.

Doszło do tego, że mięso, jaja, mleko, tłuszcz stały się zbytkiem...

Do wczorajszej naszej notafki o drożyznie mięsa zakradł się błąd drukarski. Mięso w Krakowie na kilogramie tańsze o 20.000 mk., a nie o 2000 mk., jak mylnie wydrukowano.

Piekarze od wczoraj podnieśli znowu ceny, a sklepikarze zdzierają skórę na własną rękę. Za kilogramowy chleb żądają 14.000 mk., a nie 13.500 mk., jak korporacja piekarzy zdecydowała.

— Afera bankowa w Warszawie. Dziś w sądzie okręgowym rozpoczęła się rozprawa w sprawie Weissa i Rulskiego, oskarżonych o nadużycia w Banku Handlowym. Za sfałszowanymi czekami oskarżeni podjęli 670 milionów marek i 16 tys. rubli. Bank Handlowy otrzymawszy pokrycie rzekł się swych pretencji materialnych. Oskarżeni przyznali się do winy. Wobec tego odpadło badanie świadków.

Cięzka dola urzędnika bankowego.

Ze związku zawod. pracowników bankowych i ubezp. otrzymaliśmy komunikat, z którego powtarzamy ustępy następujące:

Z dniem każdym pogarszające się położenie ekonomiczne dotyka w pierwszym rzędzie tych, którzy są skazani na stałe pobory miesięczne, a więc urzędników. Urzędnicy bankowi u nas są może jak nigdzie tymi parjasami społeczeństwa, którym rzuca się od czasu do czasu, bez żadnego planu i zastosowania się do rosnącej wciąż drożyzny ochłap nędznej, zwykle wyproszonej podwyżki, sądząc, że w ten sposób spełnia się wobec nich obowiązek pamięci o ich losie i bycie.

Podwyżki te są zwykle tego rodzaju, że nie spełniają nigdy swego zadania, gdyż drożyzna nie oglądająca się na nic, wyprzedza je zawsze, conajmniej o kilka miesięcy. Stąd, uzasadnione ciągłą troską o byt, niezadowolenie pracowników bankowych, a krzywda tak ciężko ich dotykająca zmusza ich do chwycenia się ostatecznych środków zaradczych.

Następstwem tego położenia bez wyjścia, są tak często obecnie powtarzające się strajki, które są widomym protestem przeciw lekceważeniu obowiązków względem swoich współpracowników przez kierowników instytucji finansowych.

Zaledwie zażegnano strajk w gal. kasie oszczędności, gdy wczoraj wybuchło znowu bezrobocie w powszechnym banku związkowym we Lwowie i we wszystkich jego oddziałach w Polsce. Postulaty urzędników tej instytucji streszczają się w następujących żądaniach:

1) Podwyższenie wypłaconych pracownikom w dniu 1. września br. poborów miesięcznych o 72 proc. wzrost drożyzny, wykazany przez główny urząd statystyczny za sierpień 1923 r. — z walutą 1/9 br. i bezzwłoczne wypłacenie tej podwyżki. 2) Przeprowadzenie regulacji dalszych poborów miesięcznych każdego pierwszego dnia w miesiącu według wskaźnika głównego urzędu statystycznego w Warszawie. 3) Wypłacenie 60 proc. ekwiwalentu z powodu nie uwzględnienia podwyżki w odpowiednim czasie i poniesienia wskutek dewaluacji marki polskiej szkody przez zespół urzędniczy. 4) Wynagrodzenia godzin nadobowiązkowych, przynajmniej w stosunku 150 proc. do wynagrodzenia godzin obowiązkowych.

Na postulaty te odpowiedziała dyrekcja powyższego banku odmownie, chcąc jak zawsze tak i w tym wypadku częściowo tylko przychylić się do żądań swoich pracowników. Urzędnicy stawiając te minimalne żądania, które dzisiaj może już, z powodu ponownego wzrostu drożyzny, nie są aktualne, nie mogli zgodzić się na podobne załatwienie sprawy i zwrócili się do związku pracowników bankowych, który po bezskutecznej próbie doprowadzenia do ugody i po odmownej odpowiedzi dyrekcji, zarządził od 26. bm. bezrobocie.

Cała opinia publiczna, tak jak w wypadku gal. kasy oszczędności, tak i w tym oświadczyła się za strajkującymi. Jest nadzieja, że kierownictwo banku, mając na względzie dobro instytucji i jej pracowników, przyjmie wszystkie postulaty urzędników w całości i temsamem sirajk zlikwiduje.

ZWIĄZEK ZAWODOWY POPIERA STRAJK.

W sprawie strajku w Powszechnym Banku Związkowym we Lwowie donosi Zarząd Związku bankowców, że pracownicy tegoż banku są każdego miesiąca coraz do gorzej sytuowani. Instytucja ta do jakiegoś czasu wynagradzała najlepiej z banków swoich urzędników — dzisiaj schodzi w płacach do rzędu instytucji drugorzędnych — bez powotlu.

Większe instytucje za lipiec i sierpień br. na podstawie wskaźnika Urzędu statystycznego z czerwca i lipca wypłaciły swoim pracownikom 100 do 140 proc. — dyrekcja zaś Powszechnego Banku Związkowego przyznała im tylko 75 proc. We wrześniu zaś (według wskaźnika za sierpień 72 proc.) wypłaciły wyżej wspomniane banki na razie tylko 60 proc., zaś Powszechny Bank Związkowy po długich pertraktacjach i targach decyduje się wreszcie swemu persona-

lowi wypłacić aż 55 proc. — byle tylko nie 60 proc.

Związek popiera gorąco grono pracownicze w jego usilnych zabiegach uzyskania podwyżki 72 proc. jakoteż dalszego uregulowania poborów ściśle wedle wskaźnika Głównego Urzędu Statystycznego.

Na Krawędzi dnia.

ODPOWIEDNI KANDYDAT.

Rzecz dzieje się w sleepingu w pociągu Warszawa — Lwów. W przedziale dwaj posłowie, jeden starszy, przedwojenny, drugi młody, wojenny. Dawniej ludzie starsi mieli więcej doświadczenia, a mniej ideałów i skrupułów. Dziś bardziej doświadczeni i mniej skrupulatni są młodzi, a starsi są przedwojennego fasonu i czasem zdaje się im, że przecie czegoś im „nie wypada“ uczynić“. Tyle dla wyjaśnienia. A teraz oddajmy głos rozmówcom.

Starszy poseł. Niesłychane. Naprawdę niesłychane. Taki bandyta ma zostać ministrem.

Młodszy poseł: Trudno, wiedzieliśmy, z kim się układamy. Inaczej narobi nam zamieszania.

Starszy poseł: I do ministerstwo robót publicznych, odbudowa. Jak się tam można obłowić — i ilu tam się już obłowilo.

Młodszy poseł: Ma pan dziwne skrupuły. Czy woli pan, by rząd narodowy ustąpił? A dopiero dostaliśmy się do władzy.

Starszy poseł: Nie jestem przyzwyczajony do tych stosunków. Taki drab ma zostać ministrem.

Młodszy poseł: Przesadza pan. A zresztą (po namyśle) sprawa nie przedstawia się tak tragicznie. Naszego przyszłego ministra od trzech lat nie zdołano przyłapać na żadnym większym święństwie.

(Pociąg unosi posłów w dal przez oswobodzoną i do życia państwowego zmartwychwstałą ziemię polską).

D. K.

Lwów w cyfrach.

(W czerwcu 1923).

W czerwcu b. r. ludność miasta wynosiła 234.900 osób. Urodzin było 296, a skonów 321. Zmarło na dur brzuszny 2 osoby, na odrę i krztusiec po 3, na influencję, cholere swojską i czerwonkę po 1, na inne choroby epid. 2, na gruźlicę płuc 72, na gruźlicę mózgu 10, na gruźlicę innych organów 6, na nowotwory 35, na zapalenie opon mózgowych 1, na udar 8, na choroby serca 38, na niezbyt oskrzeli 2, na zapalenie płuc 23, na inne choroby dróg oddech. 2, na choroby żołądka 5, na niezbyt kiszki 9, na przepuklinę 3, na zapalenie nerek 4, na gorączkę połogową 2, na inne choroby ciąży 1, na rozwój niedostateczny 14, na uwiad starczy 15, skutkiem śmierci gwałtownej 7, samobójstw było 5, inne choroby 46. Na choroby zakaźne zmarło 120 osób, w tem na odrę 35, na płonice 37, na dur osutkowy 9, na dur brzuszny 27, na dyfteryt i czerwonkę po 1, na jaglicę 5, na zapalenie opon mózgowych 5 — z tego w szpitalach leczono 73 osób.

Pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy w dzień 737 razy, a w nocy 113 razy.

Do miasta doprowadzono wodociągiem m. z Woli Dobrostańskiej w czerwcu 5,636.853 hektolitrow wody.

Miejski tramwaj elektryczny miał w czerwcu b. r. dochodu 1,982.230.630 mk., a w czerwcu r. z. 114,789.410 mk. Frekwencja w czerwcu r. z. wynosiła 3,697.017 osób, a w czerwcu r. b. tylko 2,643.724, czyli o przeszło milion osób mniej — na to wpłynęło podrożenie biletów tramwajowych.

Paźarów było 12.

Na targowicę spędzono 139 wołów, 85 buhaji, 1354 krów i 567 jałówek, 4721 trzody chlewnej i 4034 cieląt. W rzeźni miejskiej na Gabrjelówce zabito 139 wołów, 1354 krów, 567 jałownika, 4034 cieląt, 4721 trzody chlewnej i 68 koni.

Do m. hali targowej dowieziono z prowincji 167.307 kilogr. mięsa.

Miejska kasa oszczędności miała w czerwcu wkładki na 430,573.545 mk.

Ruch przyjezdnych wynosił 45.186 osób, w tem z Polski 45.040, z Austrii 96, z Węgier 10, z Czechosłowacji 24, z Niemiec 41, z Rumunii 46, z Anglii 3, z Francji 8, z Rosji 6, z Jugosławii 12, z Włoch 2, z Litwy, Bułgarii, Holandji i Szwecji po 1, z Ameryki 5.

Ruch w Kasie chorych m. Lwowa. Do lekarzy internistów odesłano 7608, do lekarzy specjalistów 4501, z tego uznano za niezdolnych do pracy 1738, z tych było obłożnie chorych 477. Zmarło w czerwcu 53 członków Kasy, w szpitalu leczono 204 członków. — Zasiłków udzielono 99,771.338 mk., podczas gdy w czerwcu 1922 udzielono tylko 5,527.245 m.

Kasa im. Mianowskiego w Warszawie.

Kasa im. Mianowskiego wydała swoje 41 sprawozdanie z czynności za r. 1922. Pomimo ciężkich warunków, kasa nie ustaje w swej działalności wydawniczej. Ostatnio puściła na rynek księgarski znakomitą pracę p. J. Kucharzewskiego p. t. „Od białego cara do czerwonego“. Prócz tego wydała literaturę polską prof. Korbuta, Wł. Grabskiego: „Społeczne gospodarstwo agrarn. w Polsce“, nie licząc takiego pomnikowego dzieła jakim jest rocznik kasy im. Mianowskiego p. t. „Nauka polska“. Dla celów propagandowych wydano dwie broszury: Fr. Bujaka „Nauka a społeczeństwo“ i R. Minkiewicza „O polską twórczość naukową“.

Dziś działalność wydawnicza komitetu jest w pełnym rozkwicie. Uwzględniając nasze braki oświatowe, zajmuje się ona wydawnictwem: Poradnika dla samouków, Słownika języka polskiego, podręczników dla szkół zawodowych itp. Subwencjonuje czasopisma: Themis polska, nauce prawa poświęconą, Kwartalnik Historji Reformacji w Polsce, Przegląd Filozoficzny, Wiadomości numizmatyczne. Pozatem udziela zapomóg osobistych a głównie zasila wydatną pomocą „Dom Kasy“, nad Świdrem położony. Zorganizowano go dzięki zapisowi p. S. Hiszpańskiego. Każdy skończony pracownik naukowy znajdzie w nim wypoczynek za niewielkim wynagrodzeniem, wzmódz może swe siły i zdolności twórcze. W roku sprawozdawczym korzystało z „Domu“ 38 osób, profesorów przeważnie. Uzupełniając swoją wszechstronną a owocną działalność Kasa weszła w stosunki z uczonymi europejskimi, wymieniając z nimi prace naukowe, a utrwalając w ten sposób kulturalne stanowisko Polski.

SPORT.

D. F. C. — Wiener Sportklub. Mecz rozegrany w Pradze zakończył się wynikiem 1:1, co stanowi bezprzecznie znaczny sukces dla Sportklubu.

Bieg rozstawny 4 × 200 m rozegrany we Wiedniu przyniósł zwycięstwo drużynie Wacu, która osiągnęła czas 1:34⁶/₁₀.

Kolarski bieg drogowy Paryż — Calais odbył się przy udziale dwudziestu zawodników. Pierwsze miejsce zdobył Frantz, osiągnawszy na długości trasy około 288 km. czas 10 godzin 34 minut. Czas drugiego: 10 godzin 36 minut. Czas ostatniego gorszym był od czasu zwycięscy o 29 minut.

Nowy żeński rekord francuski ustanowiła p. Collet, osiągając w skoku w wyż 142 cm. (Rekord światowy wynosi 149 cm.). Nie od rzeczy będzie nadmienić, że nowa rekordsmanka liczy zaledwie lat piętnaście.

N.

OGŁOSZENIA.

Perlaki-Kasprzy

Walce, Kamienie, Turbiny, Transmisje, Pasy, Gazę po niskich cenach ze składu poleca „PILOT“ Lwów Batorego 4. 4660

W piątek 28. z powodu koncertu wstęp do „APOLLO” tylko do godz. 6 1/2 po południu.
W sobotę 29. i w niedzielę 30. września dla dzieci i młodzieży szkolnej dwa odrębne przedstawienia
 po cenach niższych a to o godz. 12-ej i 1-ej. Niech każdy spieszy podziwiać

Cudowne dziecko **Jack Coogana „Złoty chłopak”** w kinoteatrze „APOLLO” ul. Chorążczyzny 7.

WEGIEL

Górnośląski - Krajowy - Koks - Drzewo bukowe

po cenach najniższych poleca

Towarzystwo Techniczno-Handlowe „POLSKA”

Dostawa natychmiast. SKŁADY: Dworzec czernowlecki.

BIURO — HOFMANA 9.

Firma protokołowana **GUSTAW FRIEDMANN** Dostawca węgla i koksu
 we Lwowie, ul. Leona Sapiehy 49. Tel. 748. dostarcza ze swego składu na dworcu czernowleckim, for. V. Suche dwuletnie drzewo bukowe rębane po cenie 4860 zł. 950.000 za 1 tonę, wraz z dostawą przed dom w ciągu 24 godzin od chwili zamówienia do najbliższych dzielnic miasta.

Do Szanown. Prenumeratorów

„KURJERA LWOWSKIEGO”

Prosimy uprzejmie o jak najrych-
 —lejsze nadesłanie prenumeraty —

na październik

wraz z ewent. zaległością, celem ure-
 —gulowania nakładu. — — —

Cena prenumeraty wynosi

od 1-go października:

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego” . 110.000 m.
 We Lwowie z odnośzeniem do domu 125.000 m.
 W całej Polsce 125.000 „
 Zagranicą miesięcznie . 180.000 m.
 Cena pojedynczego numeru 5.000 m.

DUCHESSE

WINA lecznicze borówkowe

wytrawne i słodkie jakoteż

Wina

porzeczkowe: MARQUISE, wytrawne: CHATEAU d'OR i VERMOUTH

poleca

4913

JABŁOWIN Ska z ogr. odp.

we Lwowie, ul. Bogusławskiego 9—11. — Telefon Nr. 6.

Różne.

Ostrzeżenie.

Dyrekcja Centrali Wielkopolskiej Agencji Reklamy, właśc. Bratnia Pomoc Tow. Studentów Uniwersytetu Poznańskiego, Tow. zap. w Poznaniu, św. Marcin 40 niniejszem ostrzega firmy, instytucje i zakłady przemysłowe oraz osoby prywatne przed oddawaniem zamówień na ogłoszenia niejakiemu Frankiewiczowi Romanowi, podającym się za agenta Wielkopolskiej Agencji Reklamy i występującemu w jej imieniu.

Frankiewicz jest zwykłym oszustem i malwersantem poszukiwanym przez policję. — Jednocześnie wyznacza się 1 milion marek polskich nagrody, którą wypłaci Dyrekcja Wielkopolskiej Agencji Reklamy, Poznań, św. Marcin 40, za ujęcie wymienionego i oddanie w ręce władz.

Dyrekcja Centrali Wielkopolskiej Agencji Reklamy Poznań, św. Macin 40. (—) Łobza, dyrektor.

Unieważniam kartę poborową wystawioną przez P. K. U. Jarosław, na nazwisko Józef Zańcucki. 4908

Dokoju umeblowanego wraz z wiktem poszukuję. Zgłoszenia „Dla zamożnego” do Admin. „Kurjera lwowskiego” 4791

Kupno i sprzedaż.

Willka do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu Daniłowiczów 9. obok szkoły Sienkiewicza. 4909

Fortepian krzyżowy, niezwykłe dobry i wspaniały fortepian Bösendorfeaa dłuższy, sprzedam. Kopernika 26. parter. Skleniarski. 4907

Czas odnowić przedpłatę.

30% OTOMANY 30%

30 procent taniej niż wszędzie! Kanapki do składania, wkłady do łózek, poduszki (roshar.), portjery, firanki materje mebl., drelichy, chodniki, dywany, karnisze mosiężne. poleca **E. Hagler** — LWÓW — 21 Sobieskiego 1845

Lisy

Kuny

Zajęcy

najwięcej upoluje ten kto naboje i broń u firmy

St. Kopczyński

Lwów, pl. Bernardyński 3.

kupuje — własna pracownia. 1895

Oryginalne belgijskie
wirówki do mleka

„Melotte”

znane powszechnie w czasach przedwojennych posiada znowu na składzie i dostarcza

Syndykat rolniczy S. A.

Lwów, pl. Marjacki 10. 4885

Proszę familję

4827

Mikołaja Kondaka

o podanie swego adresu do administr. „Kurjera Lwow.”

TOMASYNE

luksemburską z uatychniastową dostawą
 w każdej żądanej ilości

dostarcza

4911

z magazynów **we Lwowie** oraz

Jarosławiu

Bank Rolniczy S. A. we Lwowie